

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iulie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui

Sava Scumpu x, născut la x, domiciliat în mun. Chișinău, or. x.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 24.08.2017 – 19.07.2019

instanța de apel: 19.08.2019 – 30.10.2019

instanța de recurs: 31.01.2020 – 06.05.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iulie 2019, Sava Scumpu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal și condamnat în baza acestei legi stabilindu-i o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale, ceea ce constituie 40.000 (patruzeci mii) lei.

I-a fost explicat că, în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (3¹) din Codul penal, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat, că Sava Scumpu, la data de 26.02.2017, aproximativ la ora 17:00, împreună cu mai multe persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, în timp ce se afla în apropierea parcului din str. x din mun. Chișinău s-au apropiat de un alt grup de persoane și i-a întrebat cine este cel mai matur (mare), iar membrii acelui grup au arătat la x și încă doi prieteni de ai săi. După care unii din membrii grupului din care făcea parte Sava Scumpu au purtat

discuții separate cu câțiva membri ai grupului din care făcea parte x. Nemijlocit Sava Scumpu l-a invitat pe x la o discuție separată, discuție ce a durat în timp aproximativ 10 min, distanțându-se de cele două grupuri de persoane la o distanță aproximativ de 10-15 metri. În cadrul discuției Sava Scumpu l-a întrebat pe x ce model de telefon are, iar ultimul a scos telefonul din buzunarul stâng de la pantaloni, i l-a arătat și personal i l-a oferit acestuia, crezând și sperând că o să-i fie restituit. Sava Scumpu a întrebat parola pentru a debloca telefonul, care i-a fost comunicată de către x. Ulterior, Sava Scumpu s-a îndepărtat din acel loc către scările care coboară spre lac, dar pentru ca să-i înapoieze telefonul i-a solicitat lui x să-i transmită o recompensă în mărime de 600 lei, comunicându-i să-l sune la numărul său de telefon, pentru a se întâlni. x a fost de acord cu propunerea, respectiv i-a permis să plece. Sava Scumpu împreună cu o altă persoană s-au îndreptat către pădure, iar x s-a apropiat de membrii grupului său. Ulterior, au fost primite/efectuate mai multe apeluri telefonice de către x dar și de către un prieten de al său, au vorbit cu Sava Scumpu, au stabilit câteva întâlniri în diferite locații din mun. Chișinău, dar ultimul nu s-a prezentat pentru a primi recompensa și a restitui telefonul.

Prima instanță a reîncadrat acțiunile lui Sava Scumpu din baza art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal în baza art. 190 alin.(1) Cod penal-escrocheria adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, fapt care i-a produs daune considerabile.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

- *procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru, Botezatu Olesea* care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat conform învinuirii înaintate, în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, cu stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de 5 ani, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Potrivit prevederilor art. 85 Cod penal să-i fie stabilit lui Sava Scumpu pedeapsă definitivă prin cumul parțial de sentințe, prin adăugarea la noua pedeapsă, partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 08.05.2014, în baza căreia Sava Scumpu a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal - 6 ani și 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciarul de tip semiînchis, fără amendă.

- *avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului Sava Scumpu* care a solicitat casarea integrală a sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei

noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Sava Scumpu să fie achitat pe art.187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1. În motivarea apelului acuzatorul de stat a invocat că:

- instanța de judecată eronat a apreciat probele cauzei și greșit a recalificat acțiunile intenționate ale inculpatului Sava Scumpu în baza art. 190 alin. (1) Cod penal;

- în cadrul ședințelor de judecată au fost cercetate probe suficiente și concludente în vederea stabilirii existenței elementelor componente de infracțiune prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal;

- a invocat că, deși este o situație atipică de sustragere a bunurilor, însăși partea vătămată x a declarat că, a fost amenințat de către inculpatul Sava Scumpu și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, precum că vor aplica forță fizică în privința lui, dacă nu îi va transmite telefonul mobil. Respectiv anume starea de frică, provocată de Sava Scumpu a determinat partea vătămată să-i transmită acestuia telefonul mobil. Adică, x nu a transmis de bună voie cet. Sava Scumpu telefonul său mobil, dar voința acestuia a fost afectată de frica pe care i-a insuflat-o Sava Scumpu;

- consideră că nu se întrunesc elementele componente de infracțiune prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, deoarece Sava Scumpu nu a dus în eroare pe partea vătămată x, dobândind ilegal bunul de la acesta, dar l-a amenințat cu aplicarea forței fizice, dacă nu îi va transmite bunul, prin ce i-a afectat voința;

- consideră că pedeapsa aplicată față de condamnatul Sava Scumpu este prea blândă în raport cu fapta săvârșită de acesta, precum și personalitatea lui, iar prin aplicarea pedepsei atât de blânde în privința condamnatului Sava Scumpu scopul pedepsei penale nu va fi realizat.

3.2 În motivarea apelului avocatul a invocat că:

- fiind audiată partea vătămată a declarat că telefonul mobil l-a transmis de sine stătător lui Sava Scumpu după ce a fost cerut de către acesta să se uite la el. După care inculpatul Sava Scumpu a plecat împreună cu telefonul mobil, convingând victima că îi va restitui telefonul mobil. Declarații similare cu ale părții vătămate au declarat martori audiați în instanța de judecată;

- nu este de acord cu reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpatului din art. 187 Cod penal în art. 190 Cod penal, din motiv că instanța de judecată nu are dreptul de a modifica învinuirea, care este un drept exclusiv al procurorului. Iar, dacă acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele

infracțiunii încredințate în învinuire instanța de judecată consideră că urmează să-l achite pe inculpat, dacă acuzatorul de stat nu a modificat învinuirea în ședința de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 30 octombrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Danciu Ghenadie în interesele inculpatului Sava Scumpu.

A fost admis apelul declarat de procurorul, casată total sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 19 iulie 2019 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sava Scumpu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) din Codul penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de 5(cinci) ani închisoare, fără amendă.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Buiucani din 08 mai 2014, lui Sava Scumpu i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de 6 ani închisoare fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1 În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a concluzionat despre existența în acțiunile inculpatului a indicilor infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: *„Jaful adică, sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două și mai multe persoane, cu amenințarea aplicării violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei și cu cauzarea de daune în proporții considerabile”*.

Instanța de apel a considerat constatat cu certitudine faptul că, Sava Scumpu, la 26.02.2017, aproximativ la 17.00 min., în timp ce se afla în apropierea parcului din str. x din mun. Chișinău, împreună cu x alte persoane nestabilite la moment de către organul de urmărire penală, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis, i-au sustras minorului x telefonul mobil de model „iPhone 5S”, cu IMEI x în valoare de 4200 lei, în care era activată cartela SIM cu nr. x, amenințându-l cu violență fizică în caz dacă se va adresa organelor de drept. Paguba cauzată părții vătămate x constituie suma de 4200 lei și care este una considerabilă.

Aceste împrejurări, instanța de apel lea constatat din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect analizate și apreciate corespunzător fiind respectate prevederile art. 101 Cod de

procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat că, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor, dar acestea au fost apreciate eronat în partea ce ține de, reîncadrarea acțiunilor inculpatului din prevederile art.187 alin.(2), lit. b),e), f) Cod penal în cele ale art. 190 alin.(1) Cod penal, fapt ce a condiționat o nouă apreciere.

Instanța de apel a mai notat, în pofida faptului că, inculpatul Sava Scumpu nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii înscrinate, vinovăția lui se mai dovedește și prin probele acumulate legal în cadrul cercetării judecătorești, care au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel și anume, declarațiile părții vătămate x, declarațiile martorului x, declarațiile martorului Hociuev Zachir, precum și prin mijloacele de probă, care au fost recercetate și verificate în instanța de apel cum ar fi- informație 902 nr. 2954 din 26.02.2017, proces verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 27.02.2017, proces verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 07.03.2017, Proces verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 17.08.2017.

Prin prisma ansamblului de probe pertinente, concludente, veridice, utile, legal administrate de către prima instanță, cercetate și verificate de instanța de apel, s-a constatat de către instanța de apel că a fost demonstrată cert vinovăția inculpatului, Sava Scumpu, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal Cod Penal.

Concluzia fiind justificată prin existența elementelor constitutive ale infracțiunii: obiectul juridic special, obiectul material, latura obiectivă.

Instanța de apel a reținut la caz că, inculpatul Sava Scumpu a sustras în mod deschis de la x telefonul mobil, care a fost evaluat de la suma de 4200 lei. Astfel, prin acțiunile sale inculpatul a cauzat părții vătămate un prejudiciu patrimonial efectiv și 10 considerabil, fiind constatată și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. În acest sens, potrivit circumstanțelor cauzei s-a constatat cu certitudine că, inculpatul Sava Scumpu, la 26.02.2017, aproximativ la 17.00 min., în timp ce se afla în apropierea parcului din str. x din mun. Chișinău, împreună cu Pitula Artur alte persoane nestabilite la moment de către organul de urmărire penală, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis, i-au sustras minorului x telefonul mobil de model „iPhone 5S”, cu

IMEI xx în valoare de 4200 lei, în care era activată cartela SIM cu nr. x, amenințându-l cu violență fizică în caz dacă se va adresa organelor de drept. Paguba cauzată părții vătămate x constituie suma de 4200 lei și care este una considerabilă.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, la calificarea infracțiunii de jaf săvârșit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei, trebuie ținut cont de faptul că, drept violență nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei (art.187 alin.(2) lit. e) Cod penal) se consideră vătămări neînsemnate, care nu au generat o dereglare a sănătății mai mult de 6 zile, nici pierderea capacității de muncă sau aplicarea intenționată de lovituri ori săvârșirea altor acțiuni violente care au cauzat o durere fizică, dacă aceste acțiuni nu au creat pericol pentru viața și sănătatea victimei.

Pentru calificarea acțiunilor nu are importanță faptul când a fost aplicată violența nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei ori amenințarea cu o astfel de violență, și anume: până la deposedarea de bunuri, concomitent cu aceasta sau nemijlocit după deposedare (dar până la consumarea sustragerii). Este esențial că, în toate acestea cazuri, violența nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei ori amenințarea aplicării acesteia să aibă destinația de facilitare a săvârșirii sustragerii sau de reținere la făptuitor a celor sustrate. Totodată, chiar dacă, amenințarea cu care este însoțită sustragerea are un caracter nedeterminat (neconcretizat). Din vorbele, gesturile, mimica sau acțiunile de alt gen ale făptuitorului, din analiza tuturor circumstanțelor faptei săvârșite nu poate fi formulată o concluzie certă privind gradul de violență - nepericuloasă sau periculoasă pentru viață sau sănătate - cu care se amenință, fapta urmează a fi calificată în baza art.187 alin.(2) lit. e) Cod penal.

Instanța de apel, menționat că s-a confirmat, faptul că partea vătămată a fost amenințată cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cauzată până la deposedarea de bunuri, amenințare care a avut rolul de facilitare a săvârșirii sustragerii, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate x, care a declarat că, Sava Scumpu x a întrebat parola pentru a debloca telefonul, care i-a fost comunicată după ce i-a înaintat careva amenințări verbale. Martorul x a relatat că:„, telefonul i-a fost luat din mâini forțat, cel puțin așa i-a comunicat feciorul său, crede că i-a comunicat drept așa cum a fost...Ține minte că a fost amenințat de către ei și că telefonul i-a fost luat din mâini feciorului său”. Martorul Hociuev Zachir, a explicat că, acel grup s-a apropiat de ei cu scopul de a fura ceva, nu

cu scop prietenesc, x i-a dat telefonul acelui băiat că s-a speriat ce va fi mai departe.

Instanța de apel a relatat că nu poate fi reținută versiunea expusă de către inculpat în cadrul audierii în calitate de învinuit, cu referire la nevinovăția sa, invocând că: „Igor s-a apropiat de băieți într-un mod agresiv, vorbind cu cuvinte necenzurate în privința lor, a lovit cu picioarele în scaun, după care, împreună cu Pitula Artur „Djambat”, l-au retras într-o parte pe un băiat...Igor s-a apropiat de el și i-a comunicat că au sustras un telefon mobil împreună cu „Djambat” de la persoana dată. I-a spus lui Igor să-i întoarcă telefonul înapoi persoanei de la care l-a luat, comunicându-i că nu are de gând să răspundă pentru faptele lor”, din conținutul procesului- verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 17.08.2017, reiese că, partea vătămată minoră x a recunoscut persoana din fotografia cu nr. 5, fiind cet. Scumpu Sava, că anume el la 26.02.2017, în perioada de timp aproximativ ora 17.00 i-a sustras în mod deschis telefonul mobil de model Iphone 5S. L-a recunoscut anume după următoarele semnalmente, culoarea pielii, trăsăturile feței, culoarea părului întunecat (f.d. 51-52).

Instanța de apel a remarcat că, comiterea infracțiunii incriminate inculpatului se confirmă și prin informația 902 nr. 2954 din 26.02.2017, parvenită de la cet. x și procesul- verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 27.02.2017, semnat de cet. x pe faptul sustragerii telefonului mobil de model Iphone 5S de la feciorul său (f.d. 5).

La calificarea sustragerii, săvârșite cu cauzarea de daune considerabile art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

Instanța de apel a considerat necesar a fi luat în vedere faptul că, chiar dacă aprecierea subiectivă de către victimă este importantă la stabilirea caracterului considerabil al daunei cauzate, aceasta nu trebuie să influențeze asupra regulii că prin sustragere poate fi cauzat doar un prejudiciu patrimonial efectiv (real). Nu trebuie confundat modul de determinare a prejudiciului patrimonial cu caracterul acestui prejudiciu.

Instanța de apel a reținut că proporțiile considerabile au fost stabilite în cadrul ședinței de judecată, ținând cont de valoarea bunului sustras, starea materială și venitul părții vătămate, astfel încât prejudiciul cauzat

poate fi considerat ca fiind unul considerabil, care în cazul dat reprezintă suma de 4200 lei.

Calificativul prevăzut la lit. b) alin. (2) al art. 187 Cod penal, a fost constatat în cazul speței, menționând că sustragerea se consideră săvârșită de două sau mai multe persoane atât în cazul în care la săvârșirea sustragerii au participat în comun doi sau mai mulți autori fără o înțelegere prealabilă între ei, cât și în cazul în care la săvârșirea sustragerii au participat două sau mai multe persoane care s-au înțeles în prealabil despre săvârșirea comună a sustragerii. Existența înțelegerii prealabile între coautori nu influențează asupra calificării sustragerii, săvârșite de două sau mai multe persoane, dar trebuie luată în considerație la individualizarea pedepsei.

Instanța de apel a menționat că, comiterea faptei de mai multe persoane se confirmă și prin procesul verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 07.03.2017, potrivit căruia partea vătămată minoră x a recunoscut persoane din fotografie cu nr. 5, fiind cet. x, că anume el la 26.02.2017, în perioada de timp aproximativ ora 17.00 i-a sustras în mod deschis telefonul mobil de model Iphone 5S. L-a recunoscut anume după următoarele semnalmente, forma feței, nasului, după freză, fiind de culoare închisă a pielii (f.d. 16);

Instanța de apel a reținut și faptul că, întrunirea laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal se confirmă prin declarațiile părții vătămate, care corespund probelor materiale administrate. Partea vătămată i-a recunoscut pe x și Sava Scumpu ca fiind persoanele care i-au sustras în mod deschis la 26.02.2017, în perioada de timp aproximativ ora 17.00 telefonul mobil de model Iphone 5S. În planul laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art.187 Cod penal, se exprimă în primul rând prin intenție față de urmările prejudiciabile primare și prin imprudență față de urmările prejudiciabile secundare.

Instanța de apel a reținut că, în vederea existenței agravantei potrivit art. 187 alin.(2) lit. e) este necesar ca inculpatul în mod conștient să amenințe partea vătămată x, iar în speța dată este prezentă intenția directă a acestuia în vederea amenințării cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, în vederea facilitării comiterii jafului, astfel cele comise de inculpatul Scumpu Sava corect au fost încadrate juridic în baza art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art.187 CP RM se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă.

La calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate, iar inculpatul a avut scopul de a obține un profit.

În sensul expus, instanța de apel a notat că, nu pot fi reținute alegațiile primei instanțe, precum că, în cazul dat lipsește un element esențial al laturii subiective și anume vinovăția sub formă de intenție directă, în cazul dat a fost probată existența laturii subiective a acestei componente de infracțiuni, și anume intenția de a sustrage careva bunuri și fiind stabilit scopul de cupiditate (de profit), care este obligatoriu în cazul infracțiunii de jaf.

Instanța de apel a considerat necesar a se reține că, probele administrate și cercetate în cadrul cercetării judecătorești confirmă, că inculpatul a însușit telefonul mobil și nu avea drept scop restituirea telefonului mobil, acțiunile post infracționale ale acestuia care a solicitat să-i fie transmisă o recompensă în sumă de 600 lei, comunicându-i părții vătămate să-l apeleze pe inculpat pentru a stabili o întâlnire în acest sens, ulterior, au fost primite/efectuate mai multe apeluri telefonice de către x dar și de un prieten de al său, au vorbit cu Sava Scumpu, au stabilit câteva întâlniri în diferite locații din mun. Chișinău, dar ultimul nu s-a prezentat pentru a primi recompensa și a restitui telefonul, doar întăresc poziția că acesta și l-a atribuit.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță arbitrar a reîncadrat acțiunile acestuia din prevederile art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal în baza art. 190 alin.(1) Cod penal, deoarece a avut loc sustragerea deschisă la 26.02.2017, în perioada de timp aproximativ ora 17.00 a telefonului mobil de model Iphone 5S a fost stabilită în afara oricărui dubiu și inculpatul Sava Scumpu a comis jaful calificat.

Astfel acțiunile inculpatului Sava Scumpu au fost încadrate juridic în prevederile art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal.

Instanța de apel a stabilit că, inculpatul Sava Scumpu a comis infracțiunea de jaf incriminată acestuia iar, potrivit prevederilor art. 21 alin. (1) Cod penal, el este pasibil de răspundere penală.

Totodată, instanța de apel a menționat că, reîncadrând acțiunile inculpatului din art. 187 alin.(2) lit. b),e), f) Cod penal în art.190 alin.(1) Cod penal, prima instanță a constatat, că la data de 26.02.2017, aproximativ la ora 17:00, Sava Scumpu împreună cu mai multe persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, în timp ce se afla în apropierea parcului din str. x din mun. Chișinău s-au apropiat de un alt grup de persoane și i-a întrebat cine este cel mai matur (mare), iar membrii acelu grup au arătat la x și încă doi prieteni de ai săi. După care unii din membrii grupului din care făcea

parte Sava Scumpu au purtat discuții separate cu câțiva membri grupului din care făcea parte x. Nemijlocit Sava Scumpu l-a invitat pe x la o discuție separată, discuție ce a durat în timp aproximativ 10 min, distanțându-se de cele două grupuri de persoane la o distanță aproximativ de 10-15 metri. În cadrul discuției Sava Scumpu l-a întrebat pe x ce model de telefon are, iar ultimul a scos telefonul din buzunarul stâng de la pantaloni, i l-a arătat și personal i l-a oferit acestuia, crezând și sperând că o să-i fie restituit. Sava Scumpu a întrebat parola pentru a debloca telefonul, care i-a fost comunicată de către x. Ulterior, Sava Scumpu s-a îndepărtat din acel loc către scările care coboară spre lac, dar pentru ca să-i înapoieze telefonul i-a solicitat lui x să-i transmită o recompensă în mărime de 600 lei, comunicându-i să-l sune la numărul său de telefon, pentru a se întâlni. x a fost de acord cu propunerea, respectiv i-a permis să plece. Sava Scumpu împreună cu o altă persoană s-au îndreptat către pădure, iar x s-a apropiat de membrii grupului său. Ulterior, au fost primite/efectuate mai multe apeluri telefonice de către x dar și de către un prieten de al său, au vorbit cu Sava Scumpu, au stabilit câteva întâlniri în diferite locații din mun. Chișinău, dar ultimul nu s-a prezentat pentru a primi recompensa și a restitui telefonul.

Instanța de apel a remarcat că, prima instanță nu a luat în considerare faptul că partea vătămată x a declarat că a fost amenințat de către inculpatul Sava Scumpu și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, precum că vor aplica forță fizică în privința lui, dacă nu îi va transmite telefonul mobil. Respectiv anume starea de frică, provocată de Sava Scumpu a determinat partea vătămată să-i transmită acestuia telefonul mobil. Adică x nu a transmis de bună voie lui Sava Scumpu telefonul său mobil, dar voința acestuia a fost afectată de frica pe care i-a insuflat-o Sava Scumpu. Este necesar ca instanțele judecătorești să ia în considerație că în cazul escrocheriei (art.190 Cod penal) victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere. Obiect material al escrocheriei îl pot constitui bunurile, precum și drepturile asupra acestora, dobândite în mod ilicit. Drepturile dobândite ilicit asupra bunurilor vor constitui obiect material al escrocheriei, dacă ele asigură în continuare posibilitatea de a deține, a folosi și a dispune de obiectul escrocheriei (bunul).

Instanța de apel a menționat, că nu sunt întrunite elementele componenței de infracțiune prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, deoarece Sava Scumpu nu a dus în eroare pe partea vătămată x dobândind

ilegal bunul de la acesta, dar l-a amenințat cu aplicarea forței fizice, dacă nu îi va transmite bunul, prin ce i-a afectat voința.

Instanța de apel a reiterat că, prima instanță și-a întemeiat poziția în vederea existenței elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal pe faptul că martorul Hociuev Zachir a menționat că el crede că partea vătămată i-a transmis singur telefonul, iar partea vătămată a declarat că personal i-a oferit telefonul inculpatului, crezând și sperând că o să-i fie restituit, însă această poziție nu fost reținută de către instanța de apel, martorul Hociuev Zachir, a precizat că, acel grup s-a apropiat de ei cu scopul de a fura ceva, nu cu scop prietenesc. x i-a dat telefonul aceluia băiat că s-a speriat ce va fi mai departe.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele avocatului invocate în cererea de apel referitor la necesitatea achitării inculpatului, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, reverificate în instanța de apel.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate și declarative argumentele avocatului invocate în cererea de apel precum că, prima instanță arbitrar l-a condamnat pe Sava Scumpu în baza art.190 alin.(1) Cod penal, deoarece o astfel de învinuire acestuia nu i-a fost incriminată, totodată ultimul urmând a fi achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal, deoarece totalitatea probelor administrate în cadrul întregului proces penal cu certitudine și fără echivoc stabilesc vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal.

Partea vătămată, la fel ca și martorii acușării au fost audiați în ședința de judecată conform rigorilor procesuale, nefiind invocate careva încălcări în desfășurarea procesului penal, participanții la proces având posibilitatea să adreseze întrebări și obiecții, care însă, reieșind din materialele dosarului, nu au fost înaintate.

Cu referire la alegațiile apelantului precum că, inculpatul Sava Scumpu nu și-a recunoscut vinovăția și acesta a comunicat că partea vătămată x de sine stătător i-a dat telefonul său mobil, instanța de apel nu lea reținut, considerându-le drept o versiune de apărare, care nu este susținută de probe concludente și urmează scopul eschivării inculpatului de la răspundere penală pentru comiterea faptei incriminate și un drept al acestuia de a de a nu se auto incrimina.

Instanța de apel a menționat că, din conținutul argumentelor apelantului de achitare, nu se desprinde nici un motiv de natură juridică în

baza căruia să constate lipsa vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal, deoarece nu se referă la cazul în care ar rezulta încălcarea esențială a legii, iar reîncadrarea acțiunilor acestuia în art. 190 alin.(1) Cod penal nu constituie motiv de achitare.

Instanța de apel a combătut argumentul invocat de apărare în apelul declarat precum că învinuirea adusă inculpatului nu și-a găsit confirmarea, or de către instanța de apel au fost apreciate toate probele coroborate în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar versiunea apărării nu și-a găsit confirmare.

Alegațiile apărării precum că instanța de judecată urma să aprecieze critic declarațiile însăși părții vătămate, care sunt contradictorii și dubioase, și nu declarațiile inculpatului care au fost întotdeauna veridice și stabile nu au fost reținute de instanța de apel deoarece poziția inculpatului care pledează nevinovat are un caracter declarativ iar circumstanțele relatate de inculpat nu au fost dovedite prin probe pertinente și concludente cazului, totodată fiind în contradicție cu materialele cauzei.

Argumentele invocate de apărare în apelul declarat precum că instanța de judecată urma să dea o apreciere critică declarațiilor părții vătămate instanța de apel nu le-a reținut, acestea fiind veridice, pertinente și concludente, coroborând între ele și fiind susținute și confirmate prin declarațiile martorilor x, Hociuev Rustam, declarațiile fiind consecvente, completându-se reciproc, date sub jurământ, fiind avertizați de răspundere penală pentru declarații false, iar temei de a nu crede acestor declarații instanța de apel nu are.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, Sava Scumpu, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod Penal, în coroborare și cu regula nr. 6 din Recomandarea Nr. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, adoptată de Comitetul de Miniștri la 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri, potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii”.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, prin care în baza pct. 6),

8), 10), alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală, solicitat casarea sentinței sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 19 iulie 2019 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 30 octombrie 2019, pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Sava Scumpu din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

5.1 În motivarea cererii de recurs avocatul Danciu Ghenadie în numele inculpatului, a invocat că:

- consideră că sentința și decizia sunt afectate de erori de drept hotărârile atacate nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanțelor, fapta condamnatului nu întrunește elementele infracțiunii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- consideră că prima instanță neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului depășind limitele judecării cauzei penale, contrar competenței instanței care nu avea dreptul de a înainta învinuire sau a recalifica acțiunile într-o altă învinuire;

- atât prima instanță cât și instanța de apel nu a luat în considerare motivele invocate de apărare;

- prima instanță l-a condamnat pe inculpat pentru o infracțiune neprevăzută în rechizitoriu, pentru care nu a fost pornită urmărire penală, depășind competența și limitele judecării cauzei;

- consideră că instanța de apel a dat o apreciere greșită a probelor, prin stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora prin ce a creat o eroare gravă de fapt;

- judecând cauza în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, consideră că instanța de apel urma să-l achite pe inculpat din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii încriminate în rechizitoriu.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Cu referire la recursul declarat de avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, Colegiul reține că, ca eroare de drept potrivit căreia hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului ordinar autorul a indicat pct. 6), 8) și 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, deoarece în opinia autorului recursului *hotărârea atacată nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanțelor, fapta condamnatului nu întrunește elementele infracțiunii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Referitor la argumentul recurentului precum că, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, instanța de recurs precizează că avocatul referindu-se la **pct. 6** din norma menționată, nu a concretizat care din aceste temeiuri le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele menționate este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal raportând temeiul invocat de recurent cu motivarea deciziei instanței de apel consideră că, în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, deci, erori care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu a admis nici o eroare care să afecteze soluția instanței, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, mai mult se constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, în legătură cu ce nu se

constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs ordinar, constată că presupusa eroare prevăzută la **pct. 8)** alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent. Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii imputate, Colegiul o consideră neîntemeiată.

La acest capitol se remarcă că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Astfel, instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpatului, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că situația de fapt a fost just stabilită de către instanța de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat și expus în pct. **4.1.** al prezentei decizii, încadrarea juridică dată faptei este corectă și corespunde situației de fapt reținute, corect instanța ajungând la concluzia privind casarea sentinței, stabilirea vinovăției inculpatului Sava Scumpu și aplicarea unei pedepse echitabile.

În contextul expus, Colegiul penal mai reține faptul că argumentul precum că, *nu au fost întrunite elementele infracțiunii* este neîntemeiat și constituie o interpretare subiectivă a recurentului, or, instanța ierarhic inferioară corect a conchis că în acțiunile lui Sava Scumpu sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor

furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În ansamblu avocatul nu este de-acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Motivele precum că *instanța de apel a dat o apreciere greșită a probelor, prin stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora prin ce a creat o eroare gravă de fapt*, Colegiul le consideră drept lipsite de temei, or, prin prisma ansamblului de probe pertinente, concludente, veridice, utile, legal administrate de către prima instanță, cercetate și verificate de instanța de apel, instanța de apel a constatat că a fost demonstrată cert vinovăția inculpatului, Sava Scumpu, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal Cod Penal.

Concluzia instanței de apel este justificată prin constatarea existenței elementelor constitutive ale infracțiunii: obiectul juridic special, obiectul material, latura obiectivă, latura subiectivă. Toate elementele constitutive ale infracțiunii au fost descrise detaliat (f.d.18-21), iar încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale inculpatului, Sava Scumpu, a fost făcută în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, legal administrate de către prima instanță, cercetate și verificate de instanța de apel inclusiv declarațiile părții vătămate x, declarațiile martorului x, declarațiile martorului Hociuev Zachir.

În ce privește argumentul care reprezintă eroarea de drept prevăzută la **pct.10** alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, analizat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare.

Astfel, instanța de recurs ordinar susține că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei

aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Din conținutul componenței de infracțiune prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod Penal, (în vigoare la momentul comiterii faptei) reiese stabilirea de către legiuitor a unei pedepse sub formă de închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale.

În acest sens, instanța de apel a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința inculpatului, Scumpu Sava, nu poate fi atinsă decât prin aplicarea pedepsei penale cu închisoarea, deoarece în privința acestuia deja a fost anterior suspendată executarea pedepsei închisorii, ultimul nu și-a făcut concluziile de rigoare, astfel a comis jaful.

Totodată, instanța de apel a reținut că, inculpatul Sava Scumpu a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08.05.2014, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) din Codul penal, stabilindu-i o pedeapsă sub forma de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani închisoare, dar a fost suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite inculpatului, pe un termen de probă de 3 (trei) ani. Astfel, la aplicarea pedepsei definitive inculpatului s-a stabilit ca fiind întrunite condițiile aplicării prevederilor art. 85 alin.(1) Cod Penal.

Colegiul penal menționează că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, care este bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, iar vinovăția inculpatului fiind stabilită indubitabil cu respectarea normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, iar pedeapsa stabilită inculpatului

fiind aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, de aceea Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui *Sava Scumpu x*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 05 iunie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda